МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЦИФРОВИХ, ОСВІТНІХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Галина ГЕРАСИМЧУК
«28» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«29» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Порятунок і безпека»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність – D5 Маркетинг
освітня програма – Цифровий маркетинг

Кафедра цивільної безпеки

Силабус склав(ла) доцент кафедри цивільної безпеки, д.ф. Олександр БОРОВИЦЬКИЙ

Силабус затверджений на засіданні кафедри цивільної безпеки, протокол № 1а від «28» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри к.т.н., доцент Валентина ФЕДОРЧУК-МОРОЗ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Цифровий маркетинг», протокол № 6 від «26» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Цифровий маркетинг» к.е.н., доцент Ольга КЛІМОВИЧ

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/4178

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Порятунок і безпека»

Освітня програма	Цифровий маркетинг
Галузь знань / Спеціальність	D Бізнес, адміністрування та право / D5 Маркетинг
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Обсяг	3 кредити ECTS / 90 годин, семестр 3
Форма контролю	диференційований залік
Викладач(і)	д.ф. Олександр БОРОВИЦЬКИЙ

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок щодо:
- ідентифікації небезпек і небезпечних подій (інцидентів) як у повсякденному житті, так і в професійній діяльності;
- оцінювання та керування ризиками;
- безпечної поведінки в умовах виникнення надзвичайних ситуацій, небезпечних подій та інцидентів;
- здійснення першочергових рятувальних дій, надання самодопомоги, порятунку та взаємодопомоги;
- надання домедичної допомоги;
- захисту від пожежних, радіаційних, хімічних, біологічних та воєнних загроз.

Завдання: Завдання дисципліни полягають у:
- формуванні вмінь розпізнавати основні небезпеки та оцінювати ризики;
- засвоєнні алгоритмів безпечної поведінки у повсякденних і надзвичайних ситуаціях;
- набутті навичок саморятування, взаємодопомоги та взаємодії з екстреними службами;
- оволодінні основами домедичної допомоги, пожежної безпеки та захисту від радіаційних, хімічних і біологічних загроз;
- формуванні готовності до безпечних і відповідальних дій в умовах воєнних та інших небезпечних ситуацій.

2. Компетентності

ІК — інтегральна компетентність: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК02 — Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК16 — Здатність до національного спротиву

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	Лекції	Практ./ Семін./ лаб	Самост. робота	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	ЗК та СК
Змістовий модуль 1. Безпека у повсякденній діяльності								

№	Назва теми	Лекції	Практ./ Семін./ лаб	Самост. робота	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	ЗК та СК
1	Тема 1. Небезпеки у повсякденному житті і професійній діяльності.	0,5	0,75	8,75	10	МН1, МН2, МН3, МН4	МО2, МО4, МО9	ЗК16, ЗК02
2	Тема 2. Техногенні небезпеки.	0,5	0,75	8,75	10	МН1, МН2, МН3, МН4	МО2, МО4, МО9	ЗК16
3	Тема 3. Природні та біологічні небезпеки.	0,5	0,75	8,75	10	МН1, МН2, МН3, МН4	МО2, МО4, МО9	ЗК16
4	Тема 4. Соціальні небезпеки та безпечна поведінка у соціумі.	0,5	0,75	8,75	10	МН1, МН2, МН3, МН4	МО2, МО4, МО9	ЗК16
Змістовий модуль 2. Поведінка та захист при небезпечних ситуаціях								
5	Тема 5. Першочергові рятувальні дії, саморятування та взаємодопомога	0,5	0,75	8,75	10	МН1, МН2, МН3, МН5	МО2, МО4, МО9	ЗК02, ЗК16
6	Тема 6. Основи домедичної допомоги при невідкладних станах	0,5	0,75	8,75	10	МН1, МН2, МН5	МО2, МО4, МО9	ЗК16, ЗК02
7	Тема 7. Пожежна безпека та захист населення від радіаційних, хімічних і біологічних небезпек	0,5	0,75	8,75	10	МН1, МН2, МН5	МО2, МО4, МО9	ЗК16, ЗК02
8	Тема 8. Безпека населення в умовах воєнних дій	0,5	0,75	8,75	10	МН1, МН2, МН5	МО2, МО4, МО9	ЗК16
	ІЗ/КПІЗ			10	10			
	Разом	**4**	**6**	**80**	**90**			

Легенда: ЗК — загальна компетентність (номер за п. 2); СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 — наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 — відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними

засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування; МО9 — залік.

4. Результати навчання

ПРН12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

- ідентифікувати небезпеки, небезпечні події (інциденти) як у повсякденному житті, так і в професійній діяльності;
- оцінювати та керувати ризиками;
- отримати навички безпечної поведінки в умовах виникнення надзвичайних ситуацій, небезпечних подій та інцидентів;
- здійснювати першочергові рятувальні дії, надання самодопомоги, порятунку та взаємодопомоги;
- надавати домедичну допомогу;
- отримають навички захисту від пожежних, радіаційних, хімічних, біологічних та воєнних загроз.

5. Цілі сталого розвитку

ЦСР 3 – Міцне здоров'я і благополуччя

ЦСР 4 – Якісна освіта

ЦСР 16 – Мир, справедливість та сильні інститути

6. Неформальна освіта

Рекомендовано: самоосвіту, читання спеціальної літератури, проходження онтайн-курсів, тренінгів, стажувань, а також участь в інтерактивних іграх-симуляторах тощо.
Визнання результатів: результати навчання, здобуті у формальній (неформальній) чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до положень ЛНТУ. Підтвердженнями є сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів або онлайн-курсів разом із описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, виконаним верифікованим завданням чи портфоліо.
Індивідуальне завдання: передбачає самостійне проходження здобувачем освіти онлайн-курсів (тренінгів) на платформі Prometheus та сайті Громадської спілки «Європейське співтовариство з охорони праці»:

Курс «Перша домедична допомога в умовах війни» (https://prometheus.org.ua/prometheus-free/first-aid-during-war/);

Курс «Навчання з попередження ризиків від вибухонебезпечних предметів» (https://prometheus.org.ua/prometheus-free/training-on-explosive-risk-prevention/).

Курс «Цивільна оборона та захист у надзвичайних ситуаціях» (https://prometheus.org.ua/prometheus-free/civil-defense/);

Онлайн-тренінг «Дії у надзвичайних ситуаціях. Базовий курс» (https://www.esosh.net/education/trainings/emergency-actions);

Онланн-тренінг «Оцінювання ризиків: вступний курс» (https://www.esosh.net/education/trainings/risk-assessment);

Електронний тренінг «Оцінка ризиків. Базовий курс» (https://www.esosh.net/education/courses).

Метою виконання індивідуального завдання є поглиблення знань і формування практичних навичок щодо безпечної поведінки в надзвичайних ситуаціях, дій за сигналами оповіщення, евакуації, укриття та надання домедичної допомоги постраждалим. Підтвердженням його

виконання є сертифікати про успішне проходження курсів та онлайн-тренінгів, які подаються викладачеві до закінчення семестру.

7. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (20 %) + модульний контроль (40 %) + диференційований залік (40 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

8. Зміст тем

Тема 1. Небезпеки у повсякденному житті і професійній діяльності.

Класифікація ризиків за походженням і сферою прояву. Природні небезпеки: небезпечні метеорологічні, геологічні та гідрологічні явища. Техногенні небезпеки: аварії, пожежі, вибухи, руйнування будівель і споруд, аварії на транспорті та об’єктах критичної інфраструктури. Біологічні небезпеки: інфекційні захворювання, небезпечні мікроорганізми, отруйні рослини, гриби та тварини.

Тема 2. Техногенні небезпеки.

Поняття та основні види техногенних небезпек. Аварії на транспорті, дорожньо-транспортні пригоди та правила безпечної поведінки на дорозі. Небезпеки, пов’язані з використанням електроенергії та газу в побуті. Пожежі й вибухи: основні причини виникнення та правила поведінки. Аварії на комунальних мережах і системах життєзабезпечення. Небезпеки, пов’язані з руйнуванням будівель і споруд. Радіаційні аварії та аварії на хімічно-небезпечних об’єктах. Попередження та профілактика надзвичайних ситуацій, принципи навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.

Тема 3. Природні та біологічні небезпеки.

Загальна характеристика та класифікація природних небезпек. Небезпечні метеорологічні, геологічні та гідрологічні явища. Правила безпечної поведінки під час грози, буревію, сильного вітру, повені, ожеледиці та інших небезпечних природних явищ. Шкідливі та небезпечні чинники біологічного походження. Отруйні рослини та гриби, їх вплив на організм людини. Небезпечні тварини, комахи та членистоногі. Правила поведінки при контакті з дикими і безпритульними тваринами. Профілактика укусів, отруєнь та інших уражень біологічного походження.

Тема 4. Соціальні небезпеки та безпечна поведінка у соціумі.

Поняття та основні види соціальних небезпек. Небезпеки, пов’язані з масовим скупченням людей. Особливості поведінки натовпу та правила особистої безпеки в місцях масового перебування людей. Дії під час паніки, тисняви та масових заворушень. Соціальні конфлікти та способи уникнення небезпечної ескалації. Криміногенні небезпеки та основи особистої безпеки. Терористичні загрози та правила поведінки у разі виявлення підозрілих предметів або виникнення загрози терористичного акту. Інформаційно-психологічні небезпеки у сучасному суспільстві.

Тема 5. Першочергові рятувальні дії, саморятування та взаємодопомога

Алгоритм дій у разі виникнення надзвичайної ситуації. Виклик та взаємодія з екстреними службами за номерами 101, 102, 103, 104 та 112. Сигнали оповіщення цивільного захисту та офіційні канали отримання інформації. Дії за сигналами «Увага всім!», «Повітряна тривога», а також у разі радіаційної, хімічної чи біологічної загрози. Призначення та правила користування укриттями, комунальними шелтерами і «Пунктами Незламності». Оцінювання небезпеки на місці події перед початком будь-яких дій. Принцип «власна безпека — насамперед». Виявлення основних загроз та визначення безпечного маршруту наближення до постраждалого. Правила поведінки у задимлених приміщеннях, під час пожежі та у разі потрапляння під завали. Основи саморятування та взаємодопомоги. Безпечне використання підручних засобів для виведення або переміщення постраждалих до прибуття спеціалізованих служб. Основи психологічної допомоги

під час надзвичайних ситуацій.

Тема 6. Основи домедичної допомоги при невідкладних станах

Поняття домедичної допомоги та основні принципи її надання. Оцінювання безпеки місця події та первинний огляд постраждалого. Виклик екстреної медичної допомоги. Відновлення і підтримання прохідності дихальних шляхів. Серцево-легенева реанімація дорослих та дітей, застосування автоматичного зовнішнього дефібрилятора. Види кровотеч та способи їх зупинки. Домедична допомога при переломах, вивихах, травмах і опіках. Допомога при втраті свідомості, судомах, порушенні дихання та інших гострих станах. Переміщення постраждалих та правила їх безпечного транспортування.

Тема 7. Пожежна безпека та захист населення від радіаційних, хімічних і біологічних небезпек

Основні причини та умови виникнення пожеж. Небезпечні фактори пожежі та їх вплив на людину. Первинні засоби пожежогасіння та правила їх застосування. Евакуація людей у разі пожежі. Поняття радіаційної небезпеки та основні джерела іонізуючого випромінювання. Основні принципи радіаційного захисту населення. Хімічні небезпеки та особливості впливу небезпечних хімічних речовин на організм людини. Біологічні загрози та способи захисту від них. Засоби індивідуального і колективного захисту. Порядок дій населення у разі радіаційного, хімічного або біологічного забруднення.

Тема 8. Безпека населення в умовах воєнних дій

Основні небезпеки, що виникають під час воєнних дій. Сигнали оповіщення населення та порядок дій після їх отримання. Правила поведінки під час повітряної тривоги та загрози ракетного або авіаційного удару. Укриття населення у захисних спорудах та найпростіших укриттях. Правила поведінки під час артилерійського обстрілу та інших видів вогневого ураження. Мінна небезпека та правила поводження з вибухонебезпечними і підозрілими предметами. Дії у разі руйнування будівель та перебування під завалами. Евакуація населення із небезпечних районів. Формування запасу води, продуктів харчування, медикаментів та предметів першої необхідності для автономного перебування в умовах надзвичайної ситуації.

9. Опис ІЗ/КПІЗ

Комплексне практичне індивідуальне завдання (далі – КПІЗ) **з дисципліни «Порятунок і безпека»** – це вид позааудиторної самостійної роботи студента навчального, навчально-дослідного чи проектно-орієнтованого характеру, яке використовується в процесі засвоєння програмного матеріалу та подається на перевірку й захист підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

Орієнтовний перелік тем КПІЗ:

1. Класифікація ризиків за походженням і сферою прояву, методи їх загального оцінювання та керування ризиками.

2. Загальна характеристика та класифікація природних небезпек.

3. Небезпечні метеорологічні, геологічні та гідрологічні явища та правила поведінки під час їх виникнення.

4. Правила безпечної поведінки під час екстремальних погодних умов (гроза, буревій, повінь, ожеледиця інше).

5. Поняття, класифікація та основні види техногенних небезпек.

6. Аварії на транспорті, дорожньо-транспортні пригоди та правила безпечної поведінки на дорогах загального користування.

7. Небезпеки, пов’язані з використанням електроенергії та газу в побуті.

8. Аварії на комунальних мережах, об’єктах критичної інфраструктури та системах життєзабезпечення.

9. Причини виникнення та небезпечні фактори пожеж, їх вплив на людину.

10. Первинні засоби пожежогасіння, правила їх застосування та порядок евакуації у разі

виникнення пожежі.

11. Дії та правила поведінки у задимлених приміщеннях під час пожежі.

12. Небезпеки, пов’язані з руйнуванням будівель і споруд, та дії у разі перебування під завалами.

13. Шкідливі та небезпечні чинники біологічного походження, інфекційні захворювання та захист від них.

14. Отруйні рослини та гриби, їх вплив на організм людини та профілактика попередження отруєнь.

15. Небезпечні тварини, комахи: правила поведінки при контакті та профілактика укусів.

16. Поняття та основні види соціальних небезпек, криміногенні загрози та основи особистої безпеки.

17. Особливості поведінки натовпу та правила особистої безпеки в місцях масового перебування людей.

18. Дії під час паніки, тисняви та масових заворушень.

19. Соціальні конфлікти та способи уникнення їх небезпечної ескалації.

20. Терористичні загрози та правила поведінки у разі виявлення підозрілих предметів або загрози теракту.

21. Інформаційно-психологічні небезпеки у сучасному суспільстві та основи медіагігієни.

22. Загальний алгоритм дій у разі виникнення надзвичайної ситуації.

23. Порядок виклику та взаємодії з оперативно-рятувальними службами.

24. Сигнали оповіщення цивільного захисту та офіційні канали отримання інформації.

25. Порядок дій за сигналами оповіщення.

26. Призначення, види та правила користування укриттями, захисними спорудами (шелтерами, «пунктами незламності»).

27. Оцінювання небезпеки на місці події.

28. Виявлення основних загроз та визначення безпечного маршруту наближення до постраждалого.

29. Основи саморятування та взаємодопомоги в екстремальних ситуаціях.

30. Основи психологічної допомоги та самодопомоги під час надзвичайних ситуацій.

31. Поняття домедичної допомоги та основні принципи її надання.

32. Первинний огляд постраждалого та оцінювання стану його життєво важливих функцій.

33. Відновлення і підтримання прохідності дихальних шляхів при наданні домедичної допомоги.

34. Особливості проведення серцево-легеневої реанімації дорослих та дітей.

35. Застосування автоматичного зовнішнього дефібрилятора під час реанімаційних заходів.

36. Види кровотеч, класифікація та сучасні способи їх зупинки.

37. Домедична допомога при переломах, вивихах та травмах.

38. Домедична допомога при опіках та термічних ураженнях.

39. Домедична допомога при втраті свідомості, судомах та інших гострих станах.

40. Безпечне використання підручних та спеціальних засобів для переміщення і транспортування постраждалих.

41. Радіаційні аварії, джерела іонізуючого випромінювання та основні принципи радіаційного захисту.

42. Хімічні небезпеки, аварії на хімічно-небезпечних об’єктах та вплив хімічних речовин на організм людини.

43. Порядок дій населення у разі радіаційного, хімічного або біологічного зараження.

44. Засоби індивідуального та колективного захисту населення: їх класифікація та порядок застосування.

45. Основні небезпеки та ризики для цивільного населення, які виникають під час воєнних дій.

46. Правила поведінки під час загрози ракетного, авіаційного удару та артилерійського обстрілу.

47. Мінна небезпека: класифікація вибухонебезпечних предметів та правила поводження з ними.

48. Організація та порядок проведення евакуації населення із небезпечних районів і зон бойових дій.

49. Попередження та профілактика надзвичайних ситуацій, принципи навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.

50. Формування запасу першої необхідності для автономного перебування в умовах надзвичайних ситуацій.

Ця група завдань носить науково-дослідницький характер і сприяє якнайповнішій реалізації творчого потенціалу здобувачів. Вона рекомендована студентам, які успішно опанували базовий зміст навчальної програми і виявили інтерес до наукової діяльності. Виконання цих завдання належить до варіативної частини модуля та заохочується додатковими балами.

Індивідуальні заняття проводяться з урахуванням психофізичних особливостей та академічної успішності студентів. Їхньою метою є надання додаткової навчально-методичної допомоги здобувачам з низьким рівнем успішності, а також створення умов для поглиблення знань і розвитку творчих здібностей обдарованих студентів.

Робота під час індивідуальних занять здійснюється за напрямками: **надання консультаційної допомоги** при підготовці до проміжного та підсумкового контролю (усні та письмові тестування, співбесіди, розгляд аналітичних оглядів і наукових публікацій); **методичний супровід виконання індивідуальних завдань** та надання їм творчого спрямування (обговорення проектів наукових рефератів, доповідей на конференції, статей у наукових виданнях, формування ризикоорієнтованого мислення та вміння оцінювати ризики та небезпеки); **підбиття підсумків письмових робіт** (тестування, понятійних диктантів, модульних контрольних робіт) із відповідним коригуванням напрямів самостійної роботи студентів.

10. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

11. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Основи домедичних знань: навчальний посібник. / Федорчук-Мороз В.І., Вісин О.О., Бондарчук Л.Ф., Клименко М.Б., Боровицький О.М. Луцьк, ЛНТУ, 2026. 280 с

Праці інших авторів:

2. Радіаційний, біологічний та хімічний захист [Текст]: Конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Цивільна безпека» галузі знань К

«Безпека та оборона» спеціальності К10 «Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання / уклад. М.Б. Клименко. Луцьк: Відділ іміджу та промоції Луцького НТУ, 2025. 76 с.

3. Барбашин В. В. Радіаційний, хімічний та біологічний захист: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 263 – Цивільна безпека щодо освітніх програм «Цивільний захист», «Охорона праці», «Аудит та консалтингова діяльність у галузі охорони праці» / В. В. Барбашин, В. О. Росоха, П. А. Білим; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 85 с.

4. Радіаційний, хімічний та біологічний захист Частина 1. Хімічний захист: / В.Б. Лоїк, О.Д. Синельніков, М.О. Довгановський, Р.С. Яковчук Навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2022. 687 с.

5. Радіаційний, хімічний та біологічний захист. ПРАКТИКУМ: / В.Б. Лоїк, О.Д. Синельніков, Р.Т., Ратушний, М.О. Довгановський ПРАКТИКУМ. Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2023. 295 с.

6. Ю. Г. Сукач, Р. Ю. Сукач, Р. Л. Ткачук, О. Д. Синельніков, Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях: Практичний посібник – Львів: Видавництво “Растр-7”, 2021. 260 с.

7. Ясько В.А., Бамбуляк М.П., Кучинський С.А., Покотилюк О.Г. Радіаційний, хімічний, біологічний захист підрозділів. Частина 2. Засоби захисту, прилади радіаційної та хімічної розвідки / В.А. Ясько, Бамбуляк М.П., С.А. Кучинський, О.Г. Покотилюк. Кам’янець-Подільський: КПНУ, 2021. – 128 с.

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

8. V.A.Tsopa, S.I.Cheberiachko, O.O.Yavorska, O.V.Deryugin, O.M.Borovytskyi, Improving a process of managing dynamic occupational risks. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu. 2023, (4): 110 – 117 / URL: https://doi.org/10.33271/nvngu/2023-4/110.

9. Чеберячко С.І., Дерюгін О.В.,Боровицький О.М., Профілактика професійних захворювань вальників лісу. Цифрове видавництво «Експертус Охорона праці» Наука-практикам. Спеціальний додаток «На допомогу спеціалісту з охорони праці». (№ 5/2024) до журналу «Охорона праці» С. 1-11. / URL: https://drive.google.com/file/d/10WQxyJsgczfJlPHu0xQmC0LMHpBlZ9Fi/view?%E2%80%A…

10. Чеберячко, С.І., Гільперт, В.В., Чеберячко, Ю.І., Шайхлісламова, І.А., Боровицький, О.М. (2021). Формування у працівників підприємств ризик-орієнтованого мислення безпечної праці. Проблеми охорони праці в Україні, 37(1), 9-15. / URL: https://doi.org/10.36804/nndipbop.37-1.2021.9-15.

Праці інших авторів:

11. Федорчук-Мороз, В.І., Бондарчук, Л.Ф. Безпека праці в контексті впливу окремих чинників психічного здоров’я працівників в умовах воєнного стану. Науковий вісник Донецького національного технічного університету. Випуск №2 (11). 2023. С.161-169.

12. Tsopa, V.A., Yavorska, O.O., Cheberiachko, S.I., Deryugin, O.V., Brezitska, M.S. (2024). Development of the concept for improving the management system of employee safety and health in Ukraine. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu, 3, 113-120. DOI: 10.33271/nvngu/2024-3/087.

13. Oleksii Shcherbak, Valentyna Loboichenko, Taras Skorobahatko, Roman Shevchenko, Aleksander Levterov, Aleksander Levterov, Valerii Khrystych, Valentyna Fedorchuk-Moroz, Serhiy Bondarenko. Study of Organic Carbon-Containing Additives to Water Used in Fire Fighting, in Terms of Their Environmental Friendliness. Fire Technology. (2024). / URL: https://doi.org/10.1007/s10694-024-01599-5.

14. Chepiga, D., Podkopaiev, S., Shashenko, O., Skobenko, O., Demchenko, O., Podkopayev, Y., Fedorchuk-Moroz, V., Matsuk, Z. & Shymchuk, O. (2024). Determination of the stability of rolling strains of steep layers during the unloading of a coal-carbon massive. EasternEuropean Journal of Enterprise Technologies, 6, (1(132)), 41-49. DOI: 10.15587/1729-4061.2024.314842.

15. Valentyna Loboichenko, Grzegorz Wilk-Jakubowski, Lukasz Pawlik, Jacek Lukasz, Wilk-Jakubowski, Roman Shevchenko, Olha Shevchenko, Radoslaw Harabin, Artur Kuchcinski, Valentyna Fedorchuk-Moroz, Anastasiia Khmyrova, Ivan Rushchak. Review of Advances in Fire Extinguishing Based on Computer Vision Applications: Methods, Challenges, and Future Directions (2025). Sensors. 2025, 25(20), 6399 (Q1, WoS) / URL: https://doi.org/10.3390/s25206399.

16. Chepiga, D., Polii, D., Podkopaiev, S., Bachurin, L., Bielikov, A., Slashchov, I., Podkopayev, Y., Visyn, O., Fedorchuk-Moroz, V. (2025). Evaluating the stiffness of a cast strip for protecting a preparatory mine working. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies, 2 (1(134)), 40–50. https://doi.org/10.15587/1729-4061.2025.324548 / URL: https://journals.uran.ua/eejet/issue/view/19207.

17. Методи попередження надзвичайних ситуацій техногенного та медикобіологічного характеру на об’єктах критичної інфраструктури за використання ідентифікації водних розчинів: монографія / В.М. Лобойченко, М.М. Дівізінюк, Р.І. Шевченко та ін. – Луцьк:Вежа-Друк, 2025. – 324 с. / URL: https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/20159.

18. Покращення безпеки та здоров’я на роботі на малих і середніх підприємствах. Навчальний пакет МОП, адаптований до контексту України. Посібник для слухачів. URL: https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@europe/@ro-geneva/@sro-budapest/documents/publication/wcms_864742.pdf.

19. Безпека і здоров’я на роботі у воєнний та післявоєнний час. Досвід України в умовах російської агресії. URL: https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@europe/@ro-geneva/@sro-budapest/documents/genericdocument/wcms_856143.pdf.

III. Інформаційні ресурси

20. Кодекс цивільного захисту України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text

21. Офіційне інтернет-представництво Президента України [Електронний ресурс]: – URL: http://www.president.gov.ua/.

22. Офіційний сайт [Електронний ресурс]: / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://www.rada.kiev.ua.

23. Офіційний сайт [Електронний ресурс]: / Кабінет Міністрів України. – URL: http://www.kmu.gov.ua/.

24. Офіційний сайт [Електронний ресурс]: / Міністерство освіти і науки України. – URL: http://www.mon.gov.ua, www.osvita.com.

25. Офіційний сайт [Електронний ресурс]: / Міністерство екології та природних ресурсів України. – URL: http://www.menr.gov.ua/.

26. Офіційний сайт [Електронний ресурс]: / Рада національної безпеки і оборони України. – URL: http://www.rainbow.gov.ua/.

27. Офіційний сайт [Електронний ресурс]: / Постійне представництво України при ООН. – URL: http://www.uamission.org/.

28. Офіційний сайт [Електронний ресурс]: / Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України. – URL: http://www.erriu.ukrtel.net/index.htm.

29. Офіційний сайт [Електронний ресурс]: / Державна служба України з питань праці (Держпраці). – URL: http://dsp.gov.ua/.

30. Офіційний сайт [Електронний ресурс]: / Державна служба України з надзвичайних ситуацій. - URL: https://dsns.gov.ua/.

31. Офіційний сайт [Електронний ресурс]: /Товариство Червоного хреста України. - URL: https://redcross.org.ua/.

32. Офіційний сайт [Електронний ресурс]: / Міжнародна організація праці. - URL: https://www.ilo.org/.